

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1929 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 25 januari 1929 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 28, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att vattenfallsstyrelsen må enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdas, intill utgången av år 1934 försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till berörda statsrådsprotokoll.

För att möjliggöra ett affärsmässigt förfarande vid verkställande av upplåtelser från de stora för bostads- och industribyggelse lämpliga markkomplex, som stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning, har riksdagen alltsedan år 1905 lämnat mer eller mindre generella bemyndiganden att försälja, bortbyta eller eljest upplåta tomter och områden från de under styrelsens vård ställda fastigheterna.

Dylik bemyndigande lämnades senast av 1924 års riksdag, som på framställning av Kungl. Maj:t medgav (skrivelse nr 137), att vattenfallsstyrelsen finge enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdades, ej mindre intill utgången av år 1929 försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter än även genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som funnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna, som icke försåldes eller vore för statens vattenfallsverk omedelbart erforderlig.

De med anledning av detta riksdagens medgivande av Kungl. Maj:t genom brev den 20 juni 1924 utfärdade närmare föreskrifterna i ämnet innefatta, i likhet med vad tidigare varit fallet, bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att själv besluta om försäljning allenast beträffande tomter inom områden, för vilka planer för bebyggande av Kungl. Maj:t fastställts eller komma att fastställas, ävensom från visst industri- och hamnområde å hemmanet Stall-

backa vid Trollhättan. De områden, där planer för bebyggande fastställts, utgöras av — förutom Trollhättans stadsplanlagda område — huvudsakligen de s. k. Hjulksvarn-, Sylte- och Arvidstorpsområdena vid Trollhättan samt ett bostadsområde i Porjus. Beslutanderätten beträffande försäljning av andra områden har däremot förbehållits Kungl. Maj:t.

I vattenfallsstyrelsens egen hand har därjämte lagts rätt *dels* att bortbyta tomter och områden, såvida ej bytet är av större omfattning, för vilket fall saken skall underställas Kungl. Maj:ts prövning, *dels ock* att genom upplåtelse av tomträtt eller annorledes bereda avkastning av områden, som icke försäljas eller äro för verket omedelbart erforderliga.

I överensstämmelse med vad tidigare skett har i ovannämnda brev tillika föreskrivits, att, med undantag för det till stadsplan indelade området vid Trollhättan, tomter avsedda för uppförande av bostäder i regel icke borde försäljas utan endast upplåtas med tomträtt, samt att vattenfallsstyrelsen jämväl i övrigt borde tillse, att vid upplåtelse av tomt från område, som blivit planlagt för bebyggande, tomträttsinstitutet komme till användning i så vidsträckt omfattning som möjligt.

Departementschefen har nu uttalat, att han, i likhet med vad vattenfallsstyrelsen föreslagit, ville förorda, att man för framtiden frånge fordran på tomträttsupplåtelsernas bestämda företräde vid utnyttjandet av statens vattenfallsverks egnahemsområden, och departementschefen har på grund härav ansett, att Kungl. Maj:t skulle fatta beslut i enlighet härmed, därest riksdagen lämnade fortsatt bemyndigande att upplåta mark från statens vattenfallsverks fastigheter. Såsom skäl härför har departementschefen framhållit, bland annat, att tomträttsupplåtelser, vilka endast förekommit beträffande egnahemsområdena i Trollhättan, för närvarande icke kunde komma till stånd inom ifrågavarande områden till följd av tvistiga stadsplaneförhållanden samt att det torde vara ovisst, när hindren härutinnan kunde bli undanröjda. Alldeles oavsett detta har det synts departementschefen som om det hittills uppehållna principiella kravet på upplåtelse företrädesvis med tomträtt måste för framtiden eftergivnas, därest överhuvudtaget bebyggelsen å statens egnahemsområden i Trollhättan skulle fortskrida, vilket syntes vara önskvärt ur såväl samhällets som statens synpunkt.

Då utskottet icke finner anledning till erinran mot förevarande framställning eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, hemställer utskottet,

Utskottet.

att förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 februari 1929.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Nilsson* i Kabbarp, *Andersson* i Fältenborg, *Boberg, Sjöblom, von Stockenström* och *Granath*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Carlström, Andersson* i Grimbo, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Löbbo och *Andersson* i Tungelsta.